

NORMAL

ANLIK

e-ISSN: 2717-7378

DiJITAL DERGi

SAYI:8 KISIM:4

HPV

YANLIŞ BİLGİLENDİRME “VİRAL” OLUYOR

“Tıpta ve Sağlıkta Balon Bilgiler” kitabı yazarı,
Kaliforniya Üniversitesi öğretim üyesi
Prof. Dr. Nina Shapiro, Anlık Dergi’ye yazdı...

Rahim Ağzı Kanseri

(HPV)

**Aşısı Hakkında Yanlış Bilgilendirme
Binlerce Facebook Gönderisinde
"Viral" Oluyor.**

Sağlık ve tıbbi yanlış bilgilendirme söz konusu olduğunda, sosyal medya günü belirliyor. Ve "gün" derken, **"Bugün Aslında Düdü"** filmindeki gibi, her gün aynı şeyi yeniden yaşıyoruz.

Yazan: Prof. Dr. Nina Shapiro
(Çeviren: Hilmi Atıl Ünal)

Aşılara ilgili yanlış bilgilerin sosyal medyada büyümesini sağlayan; bireysel hikayeler, korku tüccarlığı, videolarla duyguların kışkırtılması ve "celebrity" etkisi ile kolayca toplanan sanal topluluğun gücü oldu. Aşıların bebek ve çocuklarda **otizm** spektrum bozukluklarının nedeni olduğuna dair endişeler (sayısız büyük **çalışma**da çürütüldü) son birkaç on yıldır dillendiriliyor. Son yıllarda ise HPV **önleyen** aşılar için endişeler konuşuluyor. (HPV: Human Papilloma Virus - İnsan Papilloma Virüsü)

Rahim ağzı, anal, rahim kanserleri ve genital siğil ile baş ve boyun kanserlerini önlemek için altı ay arayla iki doz olarak verilen HPV aşısı, 9-16 yaşları için tavsiye edilmektedir ve 45 yaşa kadar kullanımı da onaylanmıştır. Çok eşli yaşam, kalıcı yaralanma veya diğer viral enfeksiyon riskleri, aşı-otizm spektrum bağlantısı endişesi bu yaş grubu ile ilgili olmasa da,

“

Aşılarla ilgili yanlış bilgilerin sosyal medyada büyümesini sağlayan; bireysel hikayeler, korku tüccarlığı, videolarla duyguların kışkırtılması ve "celebrity" etkisi...

”

şüpheliğin artmasına ve HPV aşısı olan genç ve genç yetişkinlerin sayısının azalmasına neden olmuştur. HPV aşısının, erken ve geç yetişkinlikte birden fazla kanser risklerini azaltmada **etkili** olduğu bulunmasına rağmen, her yıl ABD'de aşıya uygun gençlerin **% 40'ından daha azının** aşı alması kafaları karıştırmaya devam ediyor.

“

Facebook iletilerinin % 47'sinden fazlası aşının “zararları”nı ifade ederken, faydalarından bahsedenler % 20'den daha azdı.

”

Missouri Gazetecilik Fakültesi Stratejik İletişim Profesörü **Dr. Monique Luisi**, HPV aşısıyla ilgili yanlış bilgilerin özellikle Facebook'ta nasıl yayıldığını daha iyi anlamak için iki bölümden oluşan bir araştırmaya girişti. **İlki** Haziran 2020 sayısında olmak üzere bu makalelerin her ikisi de Vaccine'da yayınlandı. Bu ilk makalede, kullanım onayı aldıktan sonraki ilk on yılda (2006-2016) HPV aşısıyla ilgili tüm Facebook gönderileri değerlendirildi.

Analiz kaç gönderinin aşı hakkında olduğuna ve her gönderinin ne kadar etkileşim aldığına bakıyor. Sosyal medya bakış açısından, **"etkileşim"** terimi yalnızca bir gönderiyi kaç kişinin gördüğünü değil, aynı zamanda o gönderiyi kaç kişinin "beğendiğini", "paylaştığını" ve bu analizde paylaşımı yapan Facebook sayfasını "takip ettiğini" ölçen bir metriktir.

“

Aşının riskleri ve olumsuz etkilerini öne çıkaran gönderiler, olumlu gönderilere oranla çok daha fazla ilgi gördü.

”

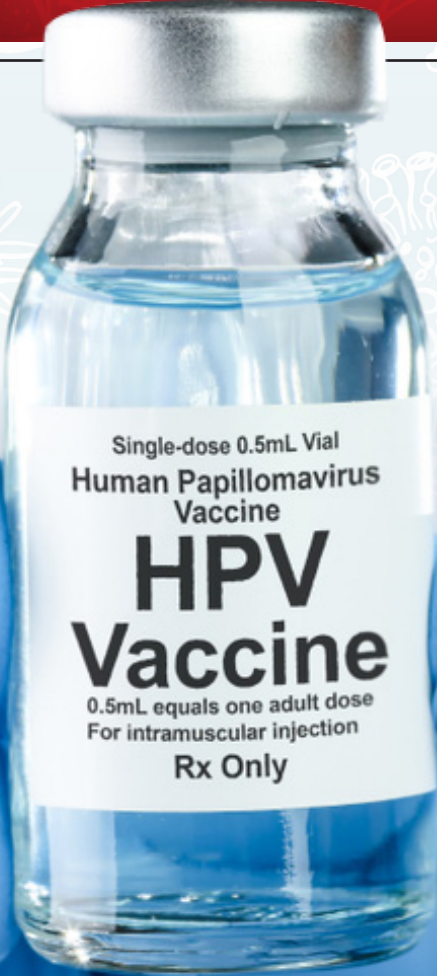
Dr. Luisi, HPV aşısıyla ilgili toplam 6.500'den fazla Facebook gönderisi belirlendi. İletilerin % 47'sinden fazlası aşının “zararları”nı veya endişe ifade ederken, faydalarından bahsedenler % 20'den daha azdı. Gönderilerin % 45'inde aşı ile ilgili olumsuz bir ton ifade edildi.

En yüksek etkileşime sahip gönderi, HPV aşısı karşıtı idi ve 11.000 reaksiyon, 6.100 yorum ve 329.000 paylaşım aldı. Zamanla, yüksek etkileşimli olumsuz gönderiler ivme kazandı.

“

Eğer insanlar
aşının faydalarının
zararlarından daha ağır
bastığını düşünürlerse,
onu kabul ederler.

”

Vaccine'nin Ocak 2021 sayısında yayınlanan Dr. Luisi'nin takip **araştırması**, HPV aşısı ile ilgili olumsuz ve risklerden bahseden yorumların zamanla arttığını ortaya koydu. Aşının riskleri ve olumsuz etkilerini öne çıkaran gönderiler, olumlu gönderilere oranla çok daha fazla ilgi gördü ve bu fenomen, gönderilerin etkileşimi arttıkça daha da büyüdü.

Dr. Luisi, iki çalışma arasındaki farkı da değerlendiriyor: “İlk makale sağlık inanç modeline odaklanıyor. Araştırmada HPV enfeksiyonu konusundaki duyarlılık, enfeksiyonun ciddiyeti kavramı ve enfeksiyonun zararları ile aşının risklerinin karşılaştırılması konularında insanların algıları değerlendirildi. Eğer insanlar aşının faydalarının zararlarından daha ağır bastığını düşünürlerse, onu kabul ederler.”

İkinci makale ise, olumsuz bilgilerin sanal bir sosyal medya megafonu ile üssel olarak yayılması ile büyüyen bir riski inceliyor. Dr. Luisi, "Daha dramatik [olumsuz] gönderiler, yıllar içinde devam eden ivme ile daha önemli etkileşime yol açtı" diyor ve ekliyor "olumsuz gönderiler olumsuz gönderilere yol açarken, olumlu gönderilerin olumlu ek gönderi yaratma olasılığı çok daha düşük."

Dr. Luisi, çoğumuzun çok iyi bildiği gibi bir şeyi özetliyor; "sosyal medya bir katarsis mekanı olabilir." Ama devam ediyor; "ancak iş o noktaya vardığında, insanlar bireysel olarak uzmanları dinlerler. Sosyal medya hızlı ve verimli, ancak her zaman doğru ve etkili olmayabilir."

“

Olumsuz gönderiler olumsuz gönderilere yol açarken, olumlu gönderilerin olumlu ek gönderi yaratma olasılığı çok daha düşük.

”

“

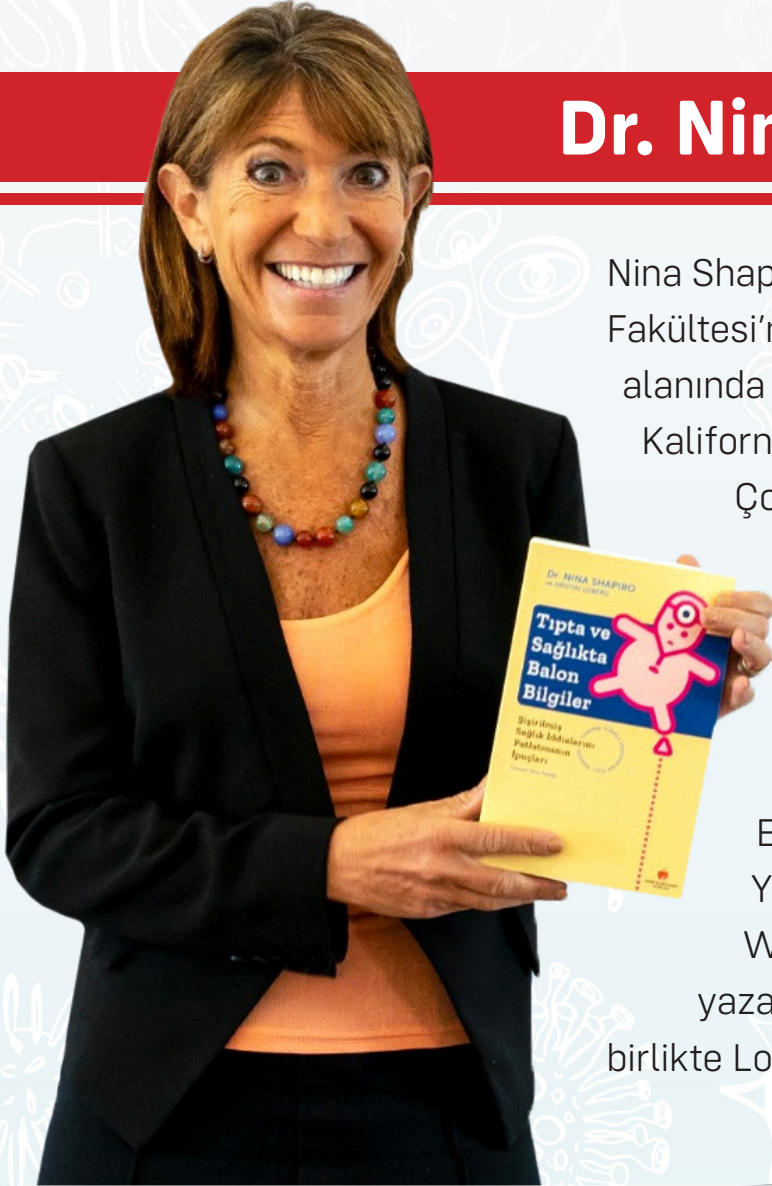
Herhangi bir bilgiyi alırken kişinin kaynağını veya bir kaynağın kaynağını veya bir kaynağın kaynağının kaynağını kontrol etmeyi unutmayın.

”

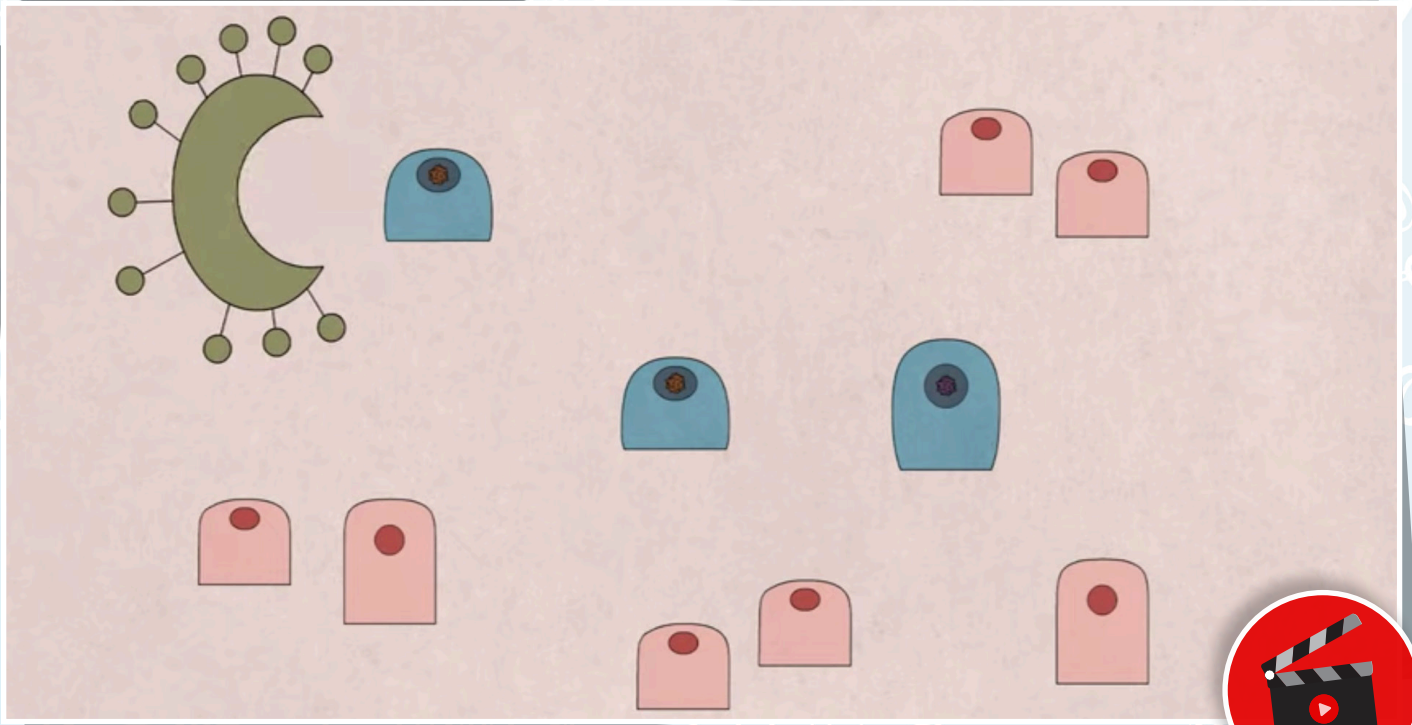

Dr. Luisi, oyun alanındaki çocuklarla sosyal medya arasında harika bir benzetme kuruyor: “Olumsuz bilgi söz konusu olduğunda, kötü söylentiler hızla yayılır.” Başkalarından birbirleri hakkında muhtemelen abartılmış görüşleri duya duya, kendi negatif duygularını kışkırtarak, dolduruşa gelerek kavga eden çocukları düşünün. Dr. Luisi şunu öne sürüyor; “Çocuklar birbirleriyle doğrudan yüzleştiklerinde, farklılıkları daha rasyonel ve gerçekçi bir şekilde giderilebilir.” Bu yaklaşım ters de tepebilir ama, herhangi bir bilgiyi alırken kişinin kaynağını veya bir kaynağın kaynağını veya bir kaynağın kaynağının kaynağını kontrol etmeyi unutmamak önemlidir. Özellikle sosyal medyada veya bir çocuk oyun alanında...

Dr. Nina Shapiro

Nina Shapiro, Harvard Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Klinik ve tıp alanında yirmi yılı aşkın tecrübesiyle Kaliforniya Üniversitesi (UCLA) Mattel Çocuk Hastanesi'nde pediatrik KBB bölümü direktörü ve UCLA David Geffen Tıp Okulu Baş ve Boyun Cerrahisi profesörü olarak görev yapıyor. Hype isimli kitabı, "Publisher Weekly"nin "2018'in En İyi Kitapları" listesinde En İyi Yaşam Tarzı Kitabı olarak listelendi. Wall Street Journal'da düzenli yazılar yazan Prof. Shapiro, eşi ve iki çocuğuyla birlikte Los Angeles'ta yaşıyor.

**BÜŞRA KAYIKÇI
PSM ONLINE'DA!**

Neoklasik müziğin Türkiye'deki genç temsilcisi Büşra Kayıkçı PSM Online'a özel performansıyla 7 Şubat'ta dinleyicilerle buluşacak. Minimalist, neoklasik ve ambient tarzda eserlerden oluşan bir repertuar ile PSM Online'da dinleyici karşısına çıkmaya hazırlanıyor. Genç piyanistin konser biletleri 18 Ocak tarihinden itibaren passo.com.tr üzerinden satışta olacak.

**ÖDÜLLÜ TÜRK FİMLERİ
DİJİTAL ORTAMDA
İZLEYİCİSİYLE BULUŞUYOR!**

Türk sinema sektörünü ilgiyle takip eden sinemaseverler, "Çevrimiçi Kısa Film Haftası" ile aynı platformda bir araya geliyor. Cut Short, Live Long Çevrimiçi Kısa Film Haftası kapsamında, toplam 13 ödüllü kısa film Almanya, İngiltere ve Amerika'da eş zamanlı olarak 25-30 Ocak 2021 tarihleri arasında <https://yeecinema.eventive.org/welcome> web sitesinden paylaşılacak.

TEKNOLOJİK SANAT ESERLERİNİN KORUNMASI

Sabancı Üniversitesi ve digitalSSM yürütücülüğünde gerçekleştirilen "Teknolojik Sanat Eserlerinin Korunması" projesi konferansları, "Yerelin Dışında Müze" başlıklı konuşmayla devam ediyor. Müzelerin geleceğinin tartışılacağı çevrimiçi etkinlikte konuşmacı olarak ZKM | Sanat ve Medya Merkezi Karlsruhe Başkanı ve CEO'su Prof. Peter Weibel yer alıyor. [Kayıt için Tıklayın!](#)

'SANATA Bİ YER'

Türkiye'nin birçok şehrinden öğrencilerin sanatını görünür ve ulaşılabilir kılan [Sanata Bi Yer platformu](#) ile sanat, sergi salonlarının ve galerilerin dışına taşındı. Doğuş Grubu mekanlarının sanatçı adayları için sergileme alanına dönüştüğü platform kapsamında 13 öğrencinin çalışmalarından oluşan seçki, 1 Mart 2021'e kadar farklı lokasyonlarda sanatseverlerle buluşuyor.

KİTAP KÖŞESİ

Tıpta ve Sağlıkta Balon Bilgiler

Birkaç yıl öncesine kadar geleneksel dergi, gazete ve haber başlıkları daha uzun ve daha iyi yaşama ile daha ince, daha genç olma adına bize şunu değil de bunu yapmamızı söylüyordu. Ancak günümüzde internet ortamında tıklanmayı sağlamak için sağlık alanındaki asılsız bilginin dolaşımı ve yayılımı arttı. Sağlık alanında birçok yanlış inanç var. Bu inançlar boş yere oluşmuyor. Arkada çok sayıda varsayım bu inançları şekillendiriyor. Tıpta ve Sağlıkta Balon Bilgiler işte bu varsayımların ne kadarının doğru ne kadarının yanlış olduğuna dair gerçek bilimden yola çıkarak ilgi çekici ve bilgilendirici bir bakış açısı getiriyor.

Tıpta ve Sağlıkta Balon Bilgiler'in cevapladığı sorulardan bazıları:

- İnternetteki doktor puanları değerli midir ve internette tanıtıma yönelik hangi koşulları teşhis edebilirsiniz?
- Horlama ve DEHB arasındaki bağlantı nedir?
- "Doktor Tarafından Önerilen" ve "Klinik Olarak Kanıtlanmış" ne demektir?
- "Süper gıdalar" gerçekten var mı?
- Hangi vitaminler kanser riskinizi artırabilir?
- Aşılar vücuda toksinleri ekler mi?
- Günümüzün yaşlanmayı önleme konusunda balon bilgi olmayan en iyi hile nedir?
- "Günde on bin adım" atmak sağlığını gerçekten etkiler mi?

ANLIK NORMAL MÜZİK

Doors - The End

ANLIK

NORMAL
DİJİTAL DERGİ

Normal bir dijital dergi

Normal olan, boş kalınca bir şeyler okumak
Bazı anlarda da en önemli ihtiyaç doğru bilgiyi okumak
Okumak normal ama, sıradan olmamalı
Anlık ortaya çıkan bilgi ihtiyacını normal bir şekilde karşılamak istedik
Bilgi vermek dışında tek derdimiz var, normal olmak, normalleşebilmek.
Sıradanlaşan anormallikleri anlatabilmek.
Normal derken ne kastettiğimizi aşağıda kısaca özetlemeye çalıştık ancak,
daha da kısası, ideolojik körlük barındırmayan demek yeterli.
Bu anlık bu kadar...

NEDEN ANLIK?

Şu anda neye ihtiyaç varsa ona cevap verdiği/vereceği için...
Anın ihtiyacı olan bilgileri içerdiği için...
O anlık ruh halimizin yansıması...
veya o anlık tepkimiz...

NEDEN NORMAL?

Normal olanın, olması gerekenin eksikliğini çektüğümüz için...
Popüler olan normal olandan uzaklaştığı için...
Popüler olana dair konuşulanlar normal olmaktan çıktığı için...
Moda, trend kelimelerinin tarif ettiği şeyler normallikten çok uzaklaştığı için...
Sıradanlaşan anormallikleri fark etmek gerektiği için...
Marjinallik normal sanılmaya başladığı için...
Normal olanlar, kendini marjinal sanmaya başladığı için...
Normal olanlar sesini kesip konuşmadığı için...
Marjinaller konuşup normalleştiği için...
Anormalin normalleşmesini anlatabilmek için...
Anormalliğin sıradanlaşması normal olmadığı için...
İdeolojik körleri okumaktan sıkıldığımız için...

Sahibi

Aabir Yayın Dağıtım Danışmanlık Eğitim ve
Araştırma Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ve Genel Yayın Yönetmeni
Hilmi Atıl Ünal

Görsel Tasarım:
Serkan Korkmaz / Lagalugacılar

Dijital Altyapı ve Uygulama:
Lagalugacılar
www.lagalugacilar.com

İletişim Adresi

Kısıklı Mahallesi, Alemdağ Caddesi,
No:60 F Blok, Daire 7
Üsküdar / İstanbul

Tel: +90 0216 521 60 11
Email: info@normaldergi.com

Aabir Yayın Dağıtım Danışmanlık Eğitim ve
Araştırma Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi
Ticaret Sicil No: 930524
Vergi Dairesi: Ümraniye VD.
Vergi No: 0012081908
Mersis No: 0001208190800001